

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 20 FILLÉR.

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS ERONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓSZIVATAL: PIAC-UTCA 49

A Vulkán-szoros határmagaslatait megszállottuk

Dobrudsában állóharcok fejlődtek — Kirchbach altábornagy és Papp ezredes csapatai visszaverték az oroszok támadásait — Az orosz gárda véres veresége Luck vidékén — Elkecseredett harcok a Somme-fronton

A magyar csapatok, amelyek Petrozsényből kiverték a betörő oláhokat, ma már oláh földön állanak, túl a magyar határon. Tehát erről az oldalról is megkezdődik a bűnhődés a gázságért, az orvtámadásért. A hivatalos jelentés szerint a magyar és német csapatok megszállták a Vulkán-szoros magaslatainak mindkét oldalát, tehát Romániába hatoltak utána a megvert ellenségnek.

Ujabb dicsőséggel övezte nevét a magyar katona az orosz fronton is a Kárpátokban, ahol a híres Papp ezredes vitéz népfőlkelői verték meg az oroszot.

Dobrudsában az óriási orosz-oláh erősítések folytán egyelőre állóharcok fejlődtek ki, míg megéri a helyzet újabb támadásainkra.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

Petrozsénytől délre a Vulkán-szoros mindkét oldalán emelkedő magaslatokat visszafoglaltuk.

Nagyszebennél és Erdély keleti harcvonalaiban csak rövid előőrsi csatározások folynak.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Mackensen vezértábornagy hadcsaportja: Dobrudsában állóharc fejlődött ki.

A Vulkán-szoros mindkét oldalán emelkedő határmagaslatokat megszálltuk.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A döntő bukaresti koronatanács

Hága, szeptember 21. Tíz napos szünet után megérkeztek az angol lapok, amelyek ki-

merítő tudósítást közölnek a döntő bukaresti koronatanácsról. A Daily Chronicle megerősíti a már ismeretes orosz jelentéseket, azonban még a következő érdekes részleteket közli:

A király így szól: „Az első győzelem ebben a háborúban az önmagamom való győzelem volt. Remélhetőleg a további győzelmek épp oly döntők lesznek, mint ez.”

Marghiloman tiltakozott a Magyarországra való beötrés ellen, mert ott Hindenburggal fogják szemben találni magukat.

Carp azt mondta, hogy dacára annak, hogy két fia van a hadseregben, a románoknak példátlan vereségét kívánja és ezzel elhagyta a tervet.

A király mindenkinek megrázta a kezét, csak Marghilomannak nyujtotta mind a két kezét kifelé fordítva, ami a románoknál a részvét kifejezése.

Az angolok féltik Romániát

Rotterdam, szeptember 21. Londonból jelentik: A Daily Mail vezércikkében azt az aggodalmát fejezi ki, hogy a központi hatalmaknak sikerülhet leverni Romániát, amely gabonában, husban és petrolumban gazdag ország. A törökök mindent el fognak követni Konstantinápoly megvédésére. Az egyetlen hatalom, amely segítséget nyújthat, Oroszország. A szövetségesek mindenesetre örülhetnek a Somme-menti sikereknek, de arról sem szabad megfeledkezniük, hogy a Duna felé tekintsenek.

A háborús élet Konstanzában

Stockholm, szeptember 21. Bukarestből jelentik: Konstanza az onnan érkező hírek szerint vígasztalan képet mutat. A fürdő-élet közvetlenül a háború kitörése után még nem szakadt meg, csak a repülő-támadások riasztották el az előkelő vendégeket. Szilisztria elesése után a hatóságok és a kormányhivatalok is kezdték elhagyni a várost. A nagy kurhotelt bezárták és kórházzal foglalták le. A különben oly kellemes Konstanza ma nem egyéb, mint egy vár, melyet a legnagyobb sietséggel kiürítettek.

A munició-készleteket és a legfontosabb fűszerelési tárgyakat a Medjidie-Tulcea vasutvonalon elszállították. Bukaresttel szombat óta már csak távirati összeköttetés áll fenn, minden egyéb érintkezés ismeretlen okból megszakadt. Konstanza polgári lakossága délelőtt

és délután csak egy-egy órára távozhatik lakásáról. Az ágyudörgés percig sem szünetel. — Folytonosan csapatok vonulnak keresztül a városra. Szigorúan titkolják a katonai intézkedéseket, amelyek arra engednek következtetni, hogy alig számolnak már azzal a lehetőséggel, hogy megtarthatják a Csernavoda-Konstanza vonalat. Fővárosi körökben igen komolyan tartják a helyzetet. A vereségeket már nem lehet jóvátenni.

Oláhországban imádkoznak

Stockholm, szeptember 21. Bukarestből jelentik, hogy egész Oláhországban istentiszteleteket tartanak, hogy Románia számára forduljon a hadiszerencse.

Az Indépendance Roumaine megcáfolja azt a hírt, mintha a fővárost máshova akarnák elhelyezni. A Dimineaca viszont az orosz kancsuka-uralom miatt panaszkodik.

* * *

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadserege arcvonala: Az Erdős Kárpátokban az ellenség a legnagyobb szívóssággal folytatja Kirchbach Károly báró tábornok hadserege elleni támadásait. Breazánál és a Pantir-nyeregtől keletre előreugró arcvonalrészeket kissé visszazoritotta, máskülönbben támadásai a védők vitézsége következtében meghiúsultak. A Kárpátokban küzdő cs. és kir. haderők közül főleg a Papp ezredes derék magyar népfőlkelő zászlóalja érdemelnek említést.

A Narajowkánál is eredménytelen maradt az ellenség minden erőlködése.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Terstyánszky vezérezredes hadseregénél Pustomity és Zaturezy között Marwitz tábornok szövetséges csapatai ismét erős orosz tömeglökésnek voltak kitéve. Az ellenség harcmódora, mint mindig,

UNANIA

Francia — Kolumbiai — Vasárnap szeptember 23—24.

Amerikai film.

A SÁRKÁNY

moderna meséjének 5 fejezetben.

Az új évad második nagy filmujdonossága.

Főszereplő: MARGHERITA FISHER.

GARDECAME

vigjáték 2 felvonásban.

Előadások: 6-tól 8-ig mérsékelt, 9-től 11-ig rendezes helyárral.

APOLLO

Ma, pénteken

előadások 6 órákor

sársékel, 9 órákor rendezes helyárral.

Talárhoz detektív

filmsorozat!

44-es autó

detektív-kaland 3 felvonásban.

HENNY PORTEN

első idej ujdonsága.

Három ernyő

meg egy fél

kacagató vigjáték 3 felvonásban.

a mély oszlopokban előrevetett támadó csapatoknak — amelyek között a gárda is szerepelt — lelkiismeretlen feláldozásában csucsosodott ki. Az ellenséget mindenütt legsúlyosabb veszteségei mellett visszavertük, csak Swiniuchytól keletre nincs még eldöntve az ütközet.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya. A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadserege: Lucktól nyugatra az orosz gárda más nagy erővel egyetemben folytatta támadásait Von Marwitz csoportjai ellen.

Korintycánál a harc nem ért véget. A husz kilométer széles arcvonalon az ellenség több ízben megismételt rohamai tökéletesen és újból a legvéresebb veszteségei mellett meghiusultak.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Narajowka mellett sikerrel folytatjuk a harcot. A Kárpátokban az ellenség tegnap megismételte heves támadásait. A Pantier-szoros környékén és a Tataraszakaszon Kirlibabától északkeletre elért helyi sikereitől eltekintve, mindenütt súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Baba-Ludowa mellett az ellenség hétszer intézett rohamot állásunk ellen. Különböző német törzsekből való vadászoknak Boes vezérőrnagy vezetése mellett az ellenséges támadás visszaverésében kiváló részük volt.

A szeptember 19-én az ellenség kezébe jutott Smotrec-kupot rohammal elfoglaltuk.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Csapatainknál a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedoniai front: Florina környékén a franciák a bolgárok sikeres támadásai alkalmából jelentékeny veszteségeket szenvedtek. A várostól keletre bolgár lovasság megtámadta és szétszórta a hátráló ellenséges gyalogságot. Számos franciát fogtak el és néhány gépfegyvert zsákmányoltak.

Kaimak Calan és Moglena-arcvonalon a szerbek többszöri támadását visszavertük.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Az entente ultimátuma a görög kormánynak

Genf, szeptember 21. (Magyar Távirati Iroda.) Athénből jelentik: Az entente két napos határidőt tűzött ki a görög kormányra, hogy politikai karakterét mellőzze.

Határozott politikát követelnek a franciák a görögökkel szemben

Genf, szeptember 21. A Havasügynökség jelentik: A külügyi bizottság arra a meggyö-

ződésre jutott, hogy Görögországgal szemben csak az 1915. november 24-én Athénben átnyújtott entente-jegyzék határozott politikája vezethet eredményre. Kötelessége tehát az ententenak, hogy a leghatározottabb rendszabályokhoz nyúljon az entente-seregek akciószabadsága érdekében.

Az entente-diplomácia kudarca a Balkánon

Stockholm, szeptember 21. Az orosz határról jelentik: Dimitrijew kijelenti a Djen-ben, hogy az entente egész balkáni diplomáciája újra és immár véglegesen hajótörést szenvedett. — Szalonikinél, az albán, az olasz és a román fronton stratégiai együttműködést akartak elérni, de nem sikerült és katonailag defenzívára kényszerültek.

A kavallai hadtest Belgrádban

Belgrád, szeptember 21. (Magyar Távirati Iroda.) A negyedik görög hadtest első csapata ma Belgrádba érkezett és onnan Zimonyba megy.

A Szaloniki és Florina körüli harcokról semmi hír sem érkezett, mert a telefon- és táviró-vonalak a vihar miatt megszakadtak.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya. A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht bajor trónörökös hadserege: A Sommetól északra Courcellenél folytonosan több a kézigranátharc. — Flerstől és Le Boeuftól nyugatra és Combles-től északra ellenséges részlettámadásokat visszavertünk. — Avancourtól délnyugatra és Boichavesnesnél a csapataink által elfoglalt területet elkeseredett harc után ismét elvesztettük. Arancourtól délre tartjuk az elfoglalt árkokat.

A német trónörökös arcvonala: A Maastól jobbra fokozott tüzéségi tevékenység mellett visszaverttük a Thiaumont—Fleury szakaszban az ellenség támadásait.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Egy Hohenlohe herceg a békéért

Lugano, szeptember 21. A pacifista törekvéseiről ismert Hohenlohe Sándor herceg a Neue Zürcher Zeitung-ban cikket közöl ezzel a címmel: Európa öngyilkossága. A cikkben azt az álláspontot foglalja el, hogy éppen most sürgős szükség van diplomáciai közvetítésre a béke helyreállítása iránt. A dolgok ma úgy állanak, hogy mindegyik hadviselő fél tisztességes békét köthet, mert mindegyik vitézül verekedett. A pápa és Wilson elnök vannak hivatva arra, hogy együttesen valamennyi hadviselőt megmentsék a teljes romlástól.

Új francia vezérkari főnök

Genf, szeptember 21. Párisból jelentik: Dupont tábornok hadosztályparancsnokot vezérkari főnökké nevezték ki az egészségi okokból távozó Graciani tábornok helyébe, akit a becsületrend parancsnokává neveztek ki.

A színes csapatok téli szállása

Genf, szeptember 21. Lyonból jelentik: A délfrancia csapat- és fogolytáborokat hétfő óta kiürítik mostani lakóiktól. Ezeket most a fronton levő félmilliónyi színes csapatok téli szállásául rendezik be.

Sikkasztás az angol hadügyminisztériumban

Hága, szeptember 21. Az összes angol lapok a hadügyminisztériumban elkövetett sikkasztásról írnak. Két magasrangú hivatalnokot vesztegetés miatt elítéltek. Az általános kritika hangsúlyozza, hogy két emberre, akinek három font sterling heti fizetése van, nem lehet ezeket bizni. A hadseregszállítóknak általában néhez megőrizniük a becsületüket üzleteiknél.

Henderson fia elesett

Amsterdam, szeptember 21. Londonból táviratozzák, hogy Henderson miniszter fia a harctéren elesett.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 21. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Nagyobb harc nincs.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Románia megbűnhődik, a sebeket begyógyítjuk...

— A képviselőház ülése —

Budapest, szeptember 21.

A képviselőház ma befejezte az Andrássy és Apponyi-féle indítványok fölött megindult vitát, amelynek bevégezte előtt Tisza István gróf miniszterelnök mondott nagyszabású beszédet, reflektálva az egyes figyelemreméltóbb interpellációkra is.

Beöthy Pál elnök az ülést délelőtt 11 órakor nyitotta meg.

Tisza István gróf miniszterelnök: Mindazokra nézve, amik a hadsereg viszonyaira vonatkozólag itt elhangzottak, egészen röviden csak egyet mondok. Ne felejtsek el, hogy a háború kitörése óta hadseregünk sikeres harcokat vívott óriási túlerővel szemben (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) és egyes momentumok előretolásával ne igyekezzünk ezt a képet eltorzítani. A sok kiöntött vérnek gyümölcse kell hogy legyen. A helytelen jelenségeket meg kell látni, hogy idővel levonhassuk belőlük a konzekvenciákat. De a mai napokban a jelenségeknek folytonos nyilvános tárgyalása nem használ.

Az indítványok szoros összefüggésben állanak Ausztria álláspontjával a delegációk összehívása ügyében, tehát szoros összefüggésben állanak az osztrák viszonyokkal is. A magyar képviselőknek a legnagyobb gonddal kellene tartózkodni attól, hogy az osztrák belviszonyokat tárgyalják. Minden bajért odaát is állandóan és rendszeresen egyes kormányfőket tesznek felelőssé. Ez nagy igazságtalanság. — Sajnálja, hogy a lengyel kérdést itt a Házban érintették. A leghatározottabban kijelentheti, hogy nincs olyan számottevő tényezője a monarchiának, amely ne a legnagyobb rokonszenvvel karolná fel a lengyel kérdést és a leghatározottabban kijelenti, hogy a monarchia minden tényezőjében megvan a komoly törekvés arra, hogy a lengyel nemzet jogos igényeit és kívánásait kielégítse. (Helyeslés a munkapárton.)

Védelmezi ezután Bethlen Ödön gróf erdélyi kormánybiztos, aki egyik legkiválóbb erdélyi tisztviselő.

Beszél az 1867. évi XII. törvényekről értelmezéséről s kifejti, hogy nem követelhetjük a delegációk összehívását, mert az beavatkozás volna Ausztria belligyeibe. Felfogása közelebb áll Apponyi indítványához (Mozgás balról.), mert az csupán egy törvényhozási intézkedést követel. A javaslatot ugyan nem tudná magáévá tenni, de viszont ha egyáltalában intézkednie kellene ebben a dologban, az Apponyi által javasolt módot választaná.

Károlyinak csak azt feleli, hogy viszonyunk Németországgal még bensőbb, mint volt.

Áttér a román hadüzenet kérdésére. Az a pillanat, amelyet Románia választott, nem volt kedvező ránézve, mert egyrészt úgy tudjuk, hogy Románia még nincsen készen, másrészt pedig megvolt minden előkészület arra, hogy ha Románia támad, az erre az országra nézve végveszedelmet jelent.

Ma már elmondhatjuk, hogy Románia ellenünk irányuló bűnös támadása végzetes könnyelműség volt magával Romániával szemben. Ha ők megindultak ellenünk egy olyan pillanatban, amely rájuk nézve nem volt kedvező, tévedésbe ejthettek bennünket és okozhattak szenvedéseket a határszéli lakosságnak, de bízik Istenben, hogy végeredményben csakis Románia fog megbűnhődni azokért a sebekért, amelyeket az orvátmadással ütött rajtunk. Mi a sebeket begyógyítjuk és vissza fogjuk adni és bízik Istenben, hogy Románia megfogja szenvedni bűnös támadása következményeit. (Taps és helyeslés a jobboldalon, mozgás balról.)

Andrássy Gyula gróf újra követeli a delegációk összehívását. Ismételt szóvá teszi az olasz kérdést. Amíg Románia ingadozott, nem lett volna szabad az olasz offenzívát megcsinálni.

Apponyi Albert gróf nem helyesli Károlyi Mihály gróf tegnapi interpellációját. Semmi megalázó sincs abban, ha dicsőséges német hadvezérré bizzuk a hadsereg sorsát. Követeli a jogosulatlan felmentések megszüntetését. A kórházakban és irodákban sok frontszolgálatra alkalmas katona van. Kéri indítványa elfogadását.

Tisza István gróf miniszterelnök: Pallavicini indítványát ellenzi, mert annak elfogadása bizalmatlanság volna a kormány iránt és a lemondást provokálná. Jogosulatlan felmentések csuszhattak be, tömegről szó sincs. Most tárgyalnak a katonai körökkel a gondos megroslálás végett. Maga is óhajtja, hogy a magyar elem méltó helyét elfoglalja a hadseregben és hiszi, hogy ez így is lesz. Polemizál végül Apponyival és Andrássyval.

A Ház többsége ezután elveti az indítványokat s kimondja, hogy a legközelebbi ülés kedden lesz.

Az ülés 7 órakor véget ért.

Debrecen ellátása

Gruner tanácsnok beszámolója

A mai tanácsülésen Gruner Lipót tanácsnok jelentést tett azokról az intézkedésekről, amelyeket Debrecen közönségének élmezése érdekében eddig tett. Elismerésre méltó fáradozással ért is el sikereket, azonban a felsorolt adatok még nem világították meg azt is, hogy a fontos élelmicikkek, amelyeket a tanácsnok beszerzett és eladatott, valóban azok között oszlott-e meg, akik arra legjobban rá vannak szorulva, vagyis akik félkilónként és naponként szerzik be szükségletüket s akiknek nem áll módjukban egyszerre nagyobb mennyiségeket beszerezni. E kérdésnél meg kell jegyezniünk, hogy a legtöbben azt sem tudják, hogy a város hol, mikor és milyen cikkeket árúsít, úgy hogy nem tudnak vásárolni, még ha akarnak is.

Gruner tanácsnok egyébként a következőket jelentette be:

Beszerzett és lekötött Debrecen részére 120 vagon burgonyát akként, hogy az olyan módon szállítandó, hogy ne romoljék a város nyakára. A szállításhoz már a miniszteri engedély is megvan. Az eddig beszerzett 150 darab sertéshez újabban 500 darab sertést vett az erdélyi állatállományból. Vett 800 darab hizott ürüt s átenged a város a hatósági mézárzszekeknek 21 darab ki-mustrált marhát a városi gazdaságból. A cukorkészlet 50 métermázsa, a kávékészlet 60 métermázsa. Eddig áruba bocsátott a város 200 métermázsa cukrot, igen sok szappant, 300 métermázsa babot, amely cikkből még igen nagy mennyiség van lekötve. Vásárolt 150 métermázsa borsót, szilvát és szilvaizt, amelyeket az eladók az erre vonatkozó miniszteri engedély leérkezése után azonnal szállítani fog-nak. A tejjgazdaságban a száji- és kö-römfájás miatt beállott zavarok szűnőben van-nak és nemsokára a tejjgazdaság rendszeri zembelen lesz és forralatlan tejet tud adni.

E jelentéssel kapcsolatban Vásáry István dr. tanácsnok bejelentette, hogy a liszt-ellátás zavartalanul folyik.

Miután a beállott hideg idő erősen fölhitva a figyelmet a téli fűtés gondjaira, Gruner

Lipót tanácsnok erre vonatkozóan is előterjesztést tett. Ez előterjesztés alapján a tanács kiküldte Gruner Lipót tanácsnok, Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Rostás István főkapitány, Kondor Kálmán főszámvevő és Szlics Kálmán erdőmesterből álló hatos bizottságot, hogy a fakitermelést a legnagyobb igyekezettel végeztessék; kimondta, hogy a szükséges szerek és munkaerő rekvirálására a minisztertől sürgősen engedélyt kér és kéri fogja, hogy a gazdasági munkára kiadott foglyokat a város közvetlenül a mezőgazdaságokból kapja meg, ne a foglytáborokból. Ezeknek kieszközlésére a tanács Márk Endre udvari tanácsos polgármestert küldte föl Budapestre.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ma tartotta rendes közgyűlését a bel- és kültagok élénk részvétele mellett.

Szent-Királyi Tivadar elnök megnyitójában vázolta az ország hadi és gazdasági helyzetét, az erdélyi betörést és annak kihatását a keleti vidékek gazdasági körülményeire.

Szávay Gyula titkár bemutatta az újabb háborus rendeleteket, ismertette az elfoglalt területek hitelvédő központját, melynél a kamara vállalja a területi jótállást és referált egyéb folyó ügyekről. Ismertette az 1917. évi költségvetési tervezetét, 135,000 korona bevétel és kiadás alapján, melyet a kamara az eddigi 5%-os adókulcs megtartásával elfogadott. Szakoktatási célokra a kamara 12,000 koronát irányzott elő. Ismertette továbbá azokat a nagy katonai szállításokat, melyeket a kamara a kerületében alakított kisipari alkalmi szövetkezeteknek kieszközölt bór- és szabó konfekciós munkákban. Hogy e munkákba a kerület népét minél szélesebb körben belevélje, 11 háziipari közműhelyt rendezett be a kamara a kerület 11 városában.

Radó Rezső dr. helyettes titkár ismertette az újabb rendkívüli kormányrendeleteket. Távirati fölterjesztésben kérte a kamara a most besorozott önálló kereskedők és iparosok bevonulásának elhalasztását, mert a váratlanul hirtelen bevonulás sok ezer ekzsztencia tönkretűtását és nagy közgazdasági károkat is eredményezne.

Feltesztésben kívánja a közgyűlés, hogy a háborus központi szervezetekben megfelelő képviselőket biztosítsanak a vidéki érdekeltségnek. Az olaj- és zsiradék-központhba a kamara részéről Debreceni Lajos debreceni és Bölönyi László szatmári husiparost jelölte a közgyűlés.

Jólesően értesült a közgyűlés arról, hogy a Haditermék Rt. a kamara felterjesztése folytán elállott attól a kikötésétől, hogy a vidéki malmok magánfeleknek ne öröljenek.

Ez alkalommal kerültek kiosztásra a kamara ez évi ösztöndíjai, tanonc- és munkásjutalmai. Végül segélykérvényeket intéztek el.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: *Marci*, operett, újdonság.
SZOMBAT: *Marci*.

A színházi iroda hírei. Ma, pénteken kerül bemutatásra a „Marci” új operett, mely iránt a közönség már is roppant érdeklődést tanúsít. A címszerepet ezuttal Várnay László adja. Részt vesznek még e darabban Horváth Nusi, Fenyő Ilonka, Szücs Irén, Bálint Béla, Thuróczy Gyula, Kovács, Kassay és Kemény.

A „Sárkány” az Urániában. Ez a szimbolikus mesejáték a maga egyszerű szépségeivel a lelkiünkbe markol és egy egészen új világ káprázatos képét tárja eléünk. A bűn és az ártatlanság párviadala ez a történet, melyből győztesen kerül ki a tisztaság. A sárkány itt a bűn szimbóluma és a kis Dorrit az ártatlanság jelképe. Messze Amerikából jött ez a film, ez a lehelletfinomágú modern mesejáték, melyben Amerika legjobb színészei és legnagyobb filmgyára művészt produkálnak. Egy kitünő

kétfelvonásos vigjáték. A g a r d e d a m e előzi meg ezt a művészi szenzációt. Jegyelővétel reggel 9 órától.

A 444-es autó. Ma mutatja be az Apollo A 444-es autó című 3 felvonásos detektivkalandot, mely a Talarsó filmsorozatból való. Ez az újdonság azoknak való, akik az ideges és merész hajszát, az érdekesítő bravurokat kedvelik. A 444-es autó című detektivkaland bővelkedik az izgalmas jelenetekben és csattanós fordulatokban. Érdekes cselekményénél fogva nagy érdeklődésre tarthat számot. Ma az előadások 6 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

HIREK

— Mangra érsek-metropolita esküitétele.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Mangra Vazul, az új görög-keleti román érsek-metropolita legközelebb Bécsbe utazik, hogy a király kezébe letegye az esküt. Ugyanekkor Jankovich Béla kultuszminiszter is Bécsbe utazik, hogy jelen legyen az eskütételnél.

— **Ágai Adolf meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ágai Adolf, a Porzó néven ismert tárcairó, kiváló publicista és lapszerkesztő, a Kisfaludy-Társaság tagja, ma éjszaka 12 órakor 75 éves korában meghalt. — Ágai Jankovácson 1836-ban született. Orvosi oklevelet szerzett. Nagyobb utazásokat tett. Irta humoros tárcacikkeket, elbeszélést, rajzot. Szerkesztője volt hosszabb ideig a Magyarországnak és a Nagyvilágnak, a Borsszem Jankónak és a Kis Lap-nak. Álnevei voltak: Porzó, Forgó Bácsi, Csicseri Bors, dr. Tökés. Legutóbb Az Ujság-nak volt munkatársa. Halála irói és újságírói körökben mély részvétet keltett.

— **A Katona-Otthon művészestélye.** Szombaton tartja a Katona-Otthon művész-estélyét az erdélyi menekültek javára. Nemcsak ez a nemes hadi jótékony cél, de a szereplők díszes gárdája is egyaránt rászolgál a legszélesebb körű érdeklődésre. A megnyitót beszédet Ferenczy Gyula dr., a Katona-Otthon igazgatója mondja. Fellépnek: Görög Olga koloratur énekesnő, Retteghy Margit hősnő, a szintársulat kedvelt tagjai, továbbá Schneider István főhadnagy, a kiváló baritonista, Csermely Gyula főhadnagy, neves író, Rémi Frigyes főhadnagy, zongora-virtuóz, Balucz Bálint cimbalom-művész, Kacsó János énekes, Iványi Sándor és Szigeti Jenő komikusok, gazdag és rendkívül mulattató műsorral. Helyárrak: páholy 16 kor., földszinti ülőhelyek 3, 2 és 1 korona. Jegyeket előre válthatni a Katona-Otthonban (Bika-palota). A jegyek máris igen kapósak.

— **Nincs fölösleges munkaerő a városnál.** A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén elhangzottak folytán Márk Endre udvari tanácsos polgármester ma jelentette a tanácsnak, hogy a megtartott hivatalvizsgálatok során megállapította, hogy a városi hivatalokban fölösleges munkaerő nincsen.

— **Halálos esés a szekérről.** Katona András 65 éves ondódi lakos egy fokkal megrakott kocsirol leesett a lovak közé, amelyek erre megriadva, elragadták a kocsit. A súlyos szerkerek átmentek Katona testén. A mentők a súlyosan sérült embert a kórházba akarták szállítani, de Katona még utközben meghalt.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél, Szent Anna-utca 13.

— **Kérelem!** Kiss Károly és Társa bankháza, a m. kir. osztálysorsjáték legnépszerűbb főelárusítója, Budapest, Kossuth Lajos-utca 13., kéri t. üzletfeleit, hogy az októberben kezdődő új osztálysorsjátékra az eddigi és a kiválasztott sorsjegyeket már most rendelje meg, mert a kereslet igen nagy: számosan csak Kissnél akarnak játszani, mert Kiss szerencsése Nagy! Bármily felvilágosítást készséggel ad, levelekre azonnal válaszol.

— **Édes must** kapható Márkus Jenő Gambrinus-éttermében.

— **Az erdélyi menekültekért.** A munkaközvetítő és segítő bizottság a következőket közli: Az erdélyi menekültek részére a következők adományoztak fehérneműket: Mezőssy Sárika Újfehértó 32 darabot, Ebner alezredesné 40, Kereszti Antalné 19, Kubek Sándorné 23, Láng Sándorné 15, Jármay Tamásné 26, dr. Kerekes Lipótné 6, Biedermann Győző 18 darabot, mely adományokért fogadják hálás köszönetünket, egyben kérjük a tisztelt közönség szíves adományait a Nőispariskolába küldeni.

Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő a következő fölhívást adta ki, amelyet a vármegyei közönségi előjáróságainak is megküldött: „A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur rendelete alapján felhívom az Erdélyből ide menekültek közül mindazokat, akiknek polgári iskolába járó (jármay kívánó) gyermekeik vannak, hogy tartózkodási helyük közönségi előjárósága — avagy bármely iskola vezetősége útján — esetleg a helyben levők közvetlenül is jelentsék be sürgősen hivatalomhoz (Debrecen, Miklós-u. 23.) az iskoláztatás iránti igényüket, mely alkalommal közzendő egyszerűsített az is, hogy az illető tanuló régi lakóhelyén melyik iskolába járt, hányadik osztályt végezte el, jelenleg hol tartózkodik s az iskolába járást, illetve az oktatásban való részvételt hol igényli.”

Csapó László főpénztárhoz a következő adományok folytak be: Dr. Balkányi Emil 20, Hoffmann és Kronovitz 25, Schuschnitzky János 20, dr. Sebők Ernő 10, Nagy Jakab és neje 100 Ált. Hitelszövetkezet 10, Magyarfrancia biztosító 50, Hungária-kávéház 1000 darab jótékonyági jegyért 20, Arany Bika-szálló 2000 darab jótékonyági jegyért 40, Ember Elemér 1, öz. Papp Lászlóné 10, Kurlender Antal 10, N. N. 2, dr. Hódy Béla 8, Lebó Mihály Pécsin 20.54, Pinczés Imre és neje 20, Bodó Sámuelné 20, Kereskedelmi Csarnok asztaltársaság 100, Kovács Ferenc lov. rendőr 5, ifj. Kőrösi Ferenc 5 korona. Az eddigi gyűjtés eredménye 60,436 korona 06 fillér.

Pát Ignác szabómester gyergyószárhegyi erdélyi menekült értesíti a feleségét, akinek tartózkodási helyét nem ismeri, hogy Hajdunánáson Andrassy-ut 1805. szám alatt lakik és kéri, hogy utazzék hozzá.

— **Ch. Perczel Carola** az őszi táncitanítást a Bika-szálló kistermében megkezdte és erre a tanfolyamra beiratkozni még mindig lehet egész nap az Uránia keresztpületében lévő lakásán vagy este 5 órától az Uránia pénztáránál.

— **A kenyér- és lisztadag leszállítása.** A hivatalos lap mai számában kormányrendelet jelent meg, amely szerint a termelő búzából, rozsból, kétszeresből és árpából együttvéve háziartásában természetbeni ellátást élvező személyek közül csak azok után számíthat fejenként és havonként 18 kilót, akik gazdaságában mezőgazdasági munkát keresetképpen végeznek, családtagjai közül csak azok után, akik 15 évnél idősebbek s a gazdaságban rendszeresen mezőgazdasági munkával foglalkoznak. — Egyéb személyek után 14 kiló számítható.

Ez intézkedéssel a kormány kizárólag azt célozza, hogy minden körülmények között, bármilyen történet is, a lakosságnak ellátása a jövő termései már most biztosítottak, szóval, hogy „bennünket kiéhezteni nem lehet”.

— **Menekülő iskolák.** Az erdélyi menekültek segítő irodája tudomására hozza a brassói állami faipari, udvarhelyi agyagipari és nagydisznói szövőipari szakiskolák menekült tanulóinak, hogy további oktatásuk érdekében az újpesti állami faipari szakiskola igazgatóságánál levélben jelentkezzenek.

— **A termésfeleslegek bejelentése.** A miniszteri rendelet értelmében a termésfeleslegek e hó 30-ig bejelentendők. Eddig azonban a gazdák e kötelezettségüknek nem tettek eleget. A tanács most újból és nyomatékosan figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy bejelentési kötelezettségének sürgősen tegyen eleget, mert az idej rekvizitálás különösen nagy pontossággal hajtatik végre s igen nagy büntetéssel fogják sújtani a mulasztókat.

— **Elítelt tolvajbando.** Micheler Lajos és Micheler Imre vezetésével Balog József, Pap Gábor és Pap Gáborné ez év elején Nádudvaron tolvajszövetkezetet alakítottak, amely végiglopta egész Nádudvart. A társaság kezén megfordult baromfi, méz, méhesek, amelyeket

értékesítettek. Néhány hónapi működés után a csendőrség letartóztatta a társaságot. Ügyüket ma tárgyalta a debreceni törvényszék, amely Micheler Lajost 1 havi fogságra ítélte, míg a többi vádlottakat bizonyíték hiányában fölmentette.

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A felhatalmazott parancsnokság Török Árpád egészségügyi hadapródnak, Kis István őrzetőnek, Brágya János szakaszvezetőnek a 3. honvédelmi gyalogezredben a 2. osztály ezüst vitézségi érdmet, az ellenség előtt elesett Nagy Imre, Nagy József, Erdei Lajos szakaszvezetőnek, Berencsi Gábor tizedesnek, Oskovics János őrzetőnek a 3. honvédelmi gyalogezredben a 2. osztály ezüst vitézségi érdmet, Potári József 3. honvédelmi gyalogezredbeli honvédek a bronz vitézségi érdmet utólag, Somogyi József szakaszvezetőnek, Tokaji János tizedesnek a 3. népfőlközi gyalogezredben, Kiss József, Haragos Lőrinc, Dézsi László, Varga Sándor, Bódi József őrzetőknél, Kaufmann Imre, Kardos Árpád, Rosenberg Lajos Lipót, Némethy Dániel, Barczay Károly egészségügyi hadapródjelölteknek, Talabér János őrmesternek, Horvai Vilmos e. é. szakaszvezetőnek, Lacza István, Dudás Imre szakaszvezetőnek, Várkonyi István, Berus Ernő tizedeseknek, Farkas Imre, Méhész Márton, Bodnár Lajos, Löchl Ferenc, Nagy György, Cseke József, Tóth Péter, Zsurkó Péter, Galszter Ferenc, Nagy József, Nagy András, Nagy Sándor, Butyir György, Kovács Lajos, Kardos Ferenc, Sebők József, Németh Sándor honvédeknek a 3. honvédelmi gyalogezredben a bronz vitézségi érdmet adományozta.

— **A zsír- és húsfogyasztás korlátozása.** A hivatalos lap mai számában kormányrendelet jelent meg, amely szerint szarvasmarhát, sertést, juhot, kecskét kedden és csütörtökön vágni vagy leszurni tilos. Kényszervágás vagy kényszerleszúrás a hatóságok azonnal bejelentendő. Szerda és pénteki napokon tilos ételek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben és üzemekben hus felhasználásával készülő ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni. Ugyane napokon tilos húst akár nyers, akár feldolgozott állapotban forgalomba hozni. Hus a marhának, borjunak, sertésnek, juhnak, kecskének, lónak, házinyulnak, szárnyasnak és vadnak emberi táplálkozásra alkalmas s felhasználható része, kivéve a zsigereket. Husnak tekintendő a huskonzerv és hentesáru is. A többi napokon is egy személynek csak egy husadag szolgáltatható ki. Mindenféle hal húsetelnek számít. Hétfőn tilos az ételek kiszolgáltatására szolgáló üzemeknek és üzleteknek olyan ételt kiszolgáltatni vagy előállítani, amelyeknek előállításához állati, növényi zsír, vaj vagy olaj szükséges. A rendelet, amely e hó 25-én lép életbe, nagy büntetést állapít meg azokra, akik a rendelkezéseket megszegik.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Földes község határában,
a derecskei ut mentén

eladó

egy 82 kat. hold 1159 □-öl
területű tagbirtok.

Venni szándékozik fordul-
janak **F. Varga Lajos**, nagy-
rabéi református lelkész tulaj-
donoshoz. Közvetítők kizárva.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri belkötése tíz szöveg betűvel. Minden további szó 6 fillér. A délutáni négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Bevonulás
miatt a raktáron lévő női-, férfi- és gyermekcipők olcsón adatnak el a Berlini cipőárúházban, Piac utca 31., a város-házával szemben.

Vas ágy
jó karban eladó. Bika-bérház II. em. 2. alatt.

Lapkioldásra
asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban.

Zálogeszdélát,
törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Falittűkőr,
nagy berámazott, olcsón eladó. Bika-bérház II. em. 2. szám alatt.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecské

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármilyen szöveg zalogeszdélát (zálogeszdélát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra hazakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Krámer Józsefné
„Bika“-bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondulolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltel,

Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, korcsma és lakáshelyiségekkel,

Gerebny-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház,

külön álló nyárikonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlőkörülkerítve,

Halasi telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik,

Ujkeriben, az Andrassy-ut 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld,

Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

MEGHÍVÓ.

A Bankégyesület Részvénytársaság Debreczen

IX. rendes közgyűlését

1916 október 2-án d. u. 3 órakor saját helyiségében (Piac-utca 72. szám) tartja, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg- és nyereség-vesztesség számla megállapítása, a felmentvény megadása, határozat a tiszta nyereség hovatartozása iránt.
2. Az alapszabályok 6. §-ának módosításával alaptőke leszállítása.
3. Három igazgatósági tag választása.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1916 szeptember 22-én.

Az igazgatóság.

A zárszámadások, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az alapszabályok 12. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, aki részvényeit a közgyűlés előtt 5 nappal az intézet pénztáránál vagy valamelyik debreceni részvénytársasági pénztárnál letétbe helyezte.